

Засега ништо не е познато околу откупната цена на пченицата. Земјоделците, со оглед на зголемените цени на нафтата и на другите репроматеријали, оправдано очекуваат годинава откупни цени од 15 до 18 денари за килограм. Наспроти ова, дел од мелничарите излегоа со објава за цена значително под очекувањата на земјоделците, со образложение дека и нив цената им ја диктира ниската цена на увозното брашно од Србија.

Доколку тие ја прифатат бараната цена од 15 до 18 денари за килограм, четири до пет месеци по жетвата ќе бидат неконкурентни на македонскиот пазар, бидејќи ќе има голем извоз на српско брашно, кое во ваква ситуација ќе биде поконкурентно отколку домашното брашно.

Не е случајно тоа што агрономите ги советуваат земјоделците да одат на промена на сеидбените структури и да се ориентираат на други култури, онаму каде има услови, затоа што пченицата е екстензивна култура, која дава мали приходи. Но, без неа, пак, дури тогаш ќе "ни рипне" увозното салдо, кое и онака, поради нафтата и нејзините преработки, ни е над црвената линија.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Деновие македонските земјоделци - производители на пченица пресекоа. За нив откупната цена од повеќе од 20 денара за килограм пченица е единствено исплатливо решение. Според земјоделците, веќе не постојат никакви шанси нивниот труд да биде девалвиран како во изминатите години. Во спротивно, може само да се повтори ланската состојба, кога најголемиот дел од нив наместо на мелничарите житото му го дадоа на добитокот.

ЕВТИНОТО ДОМАШНО ЖИТО Е СКАПО ЗА МЕЛНИЧАРИТЕ

СТИМУЛАЦИИ

"Цената од 8 до 9 денари која во изминатите години им се плакаше на земјоделците е далеку од профитабилна, имајќи предвид дека просечните приноси во Македонија се 2 тона од хектар. Ланската цена од 18-19 денари за килограм пченица е ниска, но сепак може да се направи мала проширена репродукција, но цената, според состојбите кај нас, не треба да биде пониска од 25 денари", изјавија деновиве од Агенцијата за развој на земјоделството во Битола.

Сепак, и тие се свесни дека цената на оваа култура се формира во пазарни услови врз основа на понудата и побарувачката.

ЗАСЕГА БЕЗ ДОГОВОР

Свесни за состојбите на теренот, но и со цената на овој производ на светските берзи, како и за исчезнувањето на "хуманитарното" брашно од соседството, мелничарите се вртат кон родот од домашната пченица. Минатата седмица во Прилеп седнаа на заедничка маса за да ја договорат откупната цена на лебното жито пред да почнат комбајните да жнеат.

Засега нема договор за откупната цена. Земјоделците, со оглед на зголемените цени на нафтата и на другите репроматеријали, очекуваат годинава откупни цени од 15 до 18 денари за килограм. Дел од мелничарите сè уште калкули-

раат колкави ќе бидат откупните цени, а дел од нив излегоа со објава за цена значително под очекувањата на земјоделците, со образложение дека и нив цената им ја диктира ниската цена на увозното брашно од Србија.

Како одговор на ваквите барања мелничарите настапија со свој став.

"Доколку таа цена ја прифатиме, а тие бараат 15, 16 денара за килограм, ние четири до пет месеци по жетвата ќе бидеме неконкурентни за нашиот пазар, бидејќи ќе има голем извоз на српско брашно, кое ќе биде поконкурентно отколку нашето. Затоа предлагаме не повеќе од 12, 12,5 денари да биде за килограм", изјави претставник на мелничарските компании по средбата.

Годинава и во Македонија, но и на светско ниво, се очекува богата и родна жетва. Задоволни од стимулацијата од 100 евра од хектар, земјоделците очекуваат уште реална откупна цена од мелничарите.

Агрономите ги советуваат земјоделците да одат на промена на сеидбените структури и да се ориентираат на други култури, онаму каде има услови за тоа, затоа што пченицата е екстензивна култура, која дава мали приходи. Пред почетокот на жетвата, за годинава, за разлика од минатогодишната катастрофална жетва, од Агенцијата прогнозираат високи приноси, во просек од околу 3 тони по хектар во пелагонискиот регион.

СТАРТУВАШЕ ИСПЛАТАТА НА СУБВЕНЦИИ ЗА ЖИТАРИЦИТЕ

И земјоделците и експертите се задоволни од аграрната политика. Субвенциите придонесоа годинава да се зголемат површините под житарици. Во реоните со слаби почви и полупустинска клима веќе се собираат првите приноси.

"За житариците веќе е почната исплатата за правните субјекти, а во тек е и исплатата на физичките лица, кои поднеле апликации за исплата на житните култури", изјавија од подрачна единица на Министерство за земјоделство - Велес.

Комбајните на агрокомбинатот "Вардар" од Градско се првите од земјава кои влегоа на површините. По катастрофалната ланска година земјоделците годинава се задоволни.

"Во моментов имаме добиено принос од 3.200 килограми, очекуваме до 3,5 тони во овој регион, потоа од јачмен очекуваме да има и до 4,5 тони по хектар", изјавија земјоделците од Градско.

сорниот министер Ацо Спасеноски со неговите колеги од ЕУ, јасно било кажано дека секоја држава мора да ги зголеми површините под храна, за сметка на културите за биодизел.

Како и да е, експертите веќе забележуваат подобрувања и очекуваат годинава да има повеќе лебно жито од домашно производство. Можеме да очекуваме натпросечна, а во некои региони и рекордна жетва кај јачменот и кај пченицата. Наспроти просечните 2,7 тони пченица по хектар во изминатите години, оваа сезона приносот би можел да се зголеми и до 30 отсто.

Се очекува зголемено производство и на месо и на преработки од месо и од млеко, но и поголем извоз на зеленчук и на овошје. Според статистичките податоци, извозот на храна лани изнесуваше 385 милиони долари, а увозот 438 милиони долари. Кај извозот, повеќе од 200 милиони долари се од пласман на тутун и пијалаци. Експертите укажуваат дека пред десет години задоволувавме половина од потребите за шеќер и за сончогледово масло, а сега немаме ниту корен шеќерна репка ниту, пак, сончоглед.

Во оваа насока, како отежнувачки фактор плус се и климатските промени, кои претставуваат многу сериозен проблем, кој бара мултисекторски пристап, меѓутоа и вклученост на сите релевантни институции во земјава. Трендот на зголемени температури во иднина нема да ја заобиколи ниту Македонија. Она што е алармантно е дека температурата може да се зголеми и за пет степени Целзиусови, што ќе предизвика негативни последици врз сите овие сектори. На пример, да не одиме подалеку со проценките, но ако не се наводнуваат културите ќе дојде до драстично намалување на производството на домати, луцерка и пченица, кои можат да опаднат од 50 до 70 отсто, што ќе го доведе во прашање производството на храна во државата, а тоа ќе предизвика пораст на сиромаштијата.

Како и да е, за две години Македонија мора да ги натера земјоделците да ја обработат секоја педа земја доколку сака да ги задоволи потребите за храна и да обезбеди производи за извоз, сметаат во Министерството за земјоделство.

Првиот човек на овој ресор, Ацо Спасеноски, смета дека на ваков начин земјава ќе се вклучи во глобалната акција за зголемување на производството на храна за да се намалат цените и за да се спречи гладта на една милијарда жители на планетава. Овие приоритети се главни на агендата на соборот на Организацијата за храна на ОН, која денот се одржува во Рим.

"Субвенциите, кредитите, доделувањето државно земјиште под поволни услови, бесплатната стручна помош, се само дел од она што се прави за да се зголеми производството на храна во земјава", вели Спасеноски.

ИЛИ СКАП ЛЕБ

ГОДИНАШНАВА ЖЕТВА ПРВА СТАРТУВАШЕ ВО ВЕЛЕШКО

НАМАЛЕНО ПРОИЗВОДСТВО

Според земјоделците, од домашно производство се задоволуваат само половина од потребите за храна. Засега состојбата на теренот не ни оди во прилог. Македонија увезува храна, а има 200.000 хектари напуштена земја. Порано нивите се обработувале со коњи и со плугови и немаше педа земја која не

беше посадена. Сега има секаква механизација, а земјата стои необработена.

Земјоделците сметаат дека е потребно време за да се зголеми производството, бидејќи во моментов нема доволно пари за инвестирање во аграрот, а треба да се случи и миграција на населението од град во село.

Неофицијално дознаваме дека се размислува да се воведат и законска обврска за задолжителна обработка на земјата. На последната средба која ја имал ре-